

BELÜGYMINISZTERIUM

**BELÜGYI ALAPOK KEDVEZMÉNYEZETTI
TÁJÉKOZTATÓ NAP**

2017. 09. 12.

Beszerzések és közbeszerzések

A piaci ár

A 2014–2020 közötti programozási időszakban a Belső Biztonsági Alapból és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból származó támogatások felhasználásáról szóló 135/2015. (VI. 2.) Korm. Rendelet 1. melléklete:

ÚTMUTATÓ AZ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEKRŐL 2014–2020-as programozási időszak – Belügyi Alapok

1.3.2. Az elszámolhatóság általános feltételei:

- g) a költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat

1.3.5. A piaci ár igazolása:

- Az elszámolásra kerülő egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat. A piaci ár bizonyítása a kedvezményezett feladata és felelőssége.
- Közbeszerzési eljárásban, valamint külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárásban a piaci ár igazolására főszabály szerint maga az eljárás dokumentumai (az ajánlati árak) szolgálnak.

Piaci árak való megfelelés igazolása

Igazoló dokumentum főszabály szerint maga a beszerzési eljárás dokumentuma.

1. A Kbt. és Vbt. szerinti eljárásban a hivatkozott törvények által szabályozott beszerzési eljárás dokumentumai.
2. Egyébként, ha a részekre bontás tilalmára tekintettel meghatározott beszerzési érték:

100.000.- Ft alatti	100.000.- Ft ≤ és < 1.000.000.- Ft	1.000.000.- Ft ≤ és < közbeszerzési értékhatár
nem szükséges írásbeli ajánlat	1 írásbeli ajánlat <i>Kivételek:</i> A nyílt kereskedelmi forgalomban kapható eszközök → árlista/honlap	3 írásbeli ajánlat bekérése, amelyből legalább 2 érvényes <i>Kivételek:</i> 459/2016. (XII.23.) Korm. rendeletben - ilyenkor 1 ajánlat is elegendő. De: A Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti rendeletek alapján folytatott beszerzési eljárások esetén ez a kivétel nem alkalmazható.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Közbeszerzési kötelezettség hiányában a **nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén** a piaci árnak való megfelelés igazolására a kedvezményezettnek legalább három, független gazdasági szereplőktől (potenciális ajánlattevőtől) származó írásos ajánlatot kell bekérnie.

- Az ajánlatok nem lehetnek a szerződéskötés időpontjához képest hat hónapnál régebbiek.
- A nyertes ajánlattevő kiválasztása során a kedvezményezettnek a versenyt és a költséghatékonysági szempontokat megfelelően biztosítani kell.
- Az értékeléshez legalább kettő érvényes ajánlat meglétére van szükség.
- A beérkezett ajánlatok alapján azt a gazdasági szereplőt kell nyertesnek nyilvánítani, aki az eljárást megindító felhívásban feltüntetett értékelési szempont szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot nyújtotta be.
- Előfordulhat, hogy eredménytelen az eljárás (pl. nem érkezik be ajánlat, vagy csak 1 érvényes ajánlat érkezik be). Ebben az esetben az ajánlattevők értesítése és új eljárás lefolytatása szükséges. Ha az eljárás azért eredménytelen, mert csak 1 érvényes ajánlat érkezik be, akkor a Felelős Hatóság által elvárt két érvényes ajánlat az eredeti és a megismételt eljárással (azaz két körben) együttesen is megszerezhető, azzal, hogy írásban kell dokumentálni annak tényét, hogy az első eljárásban érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevő az ajánlatát a második eljárás során is fenntartja vagy új ajánlatot ad.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

- A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el nem valódi verseny eredményeként született ajánlat, amely esetében pl. az ajánlattevő és a kedvezményezett, valamint azok tagjai között függőségi viszony áll fent (például rokoni kapcsolat mutatható ki az ajánlatkérő és az ajánlattevő között, tulajdonosi viszonyok összefonódása) vagy nem potenciális ajánlattevőktől kér a kedvezményezett ajánlatot.
- Potenciális ajánlattevőnek a beszerzés tárgya szerinti eljárások rendszeres résztvevője, illetve ennek megfelelő tevékenységi körökkel rendelkező, vagy a beszerzés tárgyához fűződő általános gazdasági érdekeltséggel, a gazdasági szereplői minőséggel bíró ajánlattevő minősül.
- Az esélyegyenlőség keretében az eljárásban való részvétel lehetőségét, az egyes eljárási cselekmények gyakorlását azonos módon kell biztosítani az ajánlattevők számára, az egyenlő elbánás keretében pedig azonos tényállás mellett, azonos eljárási cselekményekre és döntésekre kerülhet sor a kedvezményezett részéről. A kedvezményezett ezen uniós alapelvek betartása során jóhiszeműen és tisztességesen köteles eljárni.
- Az egyes eljárási cselekményeknek dokumentáltan kell történnie, oly módon, hogy azok rekonstruálhatósága a későbbiekben is biztosított legyen.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Az ajánlatkérésnek tartalmaznia kell:

- a beszerzés pontos tárgyát és mennyiségét olyan részletességgel, hogy arra egyértelmű és összehasonlítható ajánlatok érkezzenek;
- az értékelés szempontját, szükség esetén pedig (ha nem az ár az egyedüli értékelési szempont) az értékelés objektív módszerét;
- a teljesítés tervezett határidejét;
- a finanszírozási feltételeket;
- illetve (amennyiben az releváns) az alkalmassági kritériumokat, és azok igazolásának módját.

Amennyiben külön részletes feladatleírás elkészítésére is sor kerül, azt az ajánlatkérés mellékletévé kell tenni. Ezen előírások a felhívás honlapon történő közzététele esetén is alkalmazandóak.

A kedvezményezettnek különös figyelmet kell fordítania arra, hogy az ajánlatkérésében csak olyan részletességgel írhatja elő a beszerzés tárgyának elvárt műszaki paramétereit, amely a beszerzéssel megvalósítani kívánt cél érdekében valóban indokolt. A beszerzés célja tekintetében irreleváns műszaki előírások szükségtelenül korlátozzák a potenciális ajánlattevők közötti versenyt.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Az ajánlatkérés dokumentuma

- faxon,
- elektronikus formában (e-mailben), vagy
- levélben is kiküldhető.

Az ajánlattételre felkért gazdasági szereplők részére egyidejűleg kerüljön megküldésre az ajánlatkérés, és mindenkinek azonos ajánlattételi határidőt kell szabni, biztosítva ezzel az esélyegyenlőséget, egyenlő elbánást és a versenyt.

Az ajánlattételi szakaszban beérkező kérdésekre a választ valamennyi gazdasági szereplőnek külön-külön, de egyidejűleg kell megküldeni a kérdező megnevezése nélkül.

Az ajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését is megfelelően dokumentálni (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás) szükséges, amely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Bírálat, értékelés és döntés, valamint annak dokumentálása

- A beszerzés tárgyára tekintettel célszerű lehet több – például pénzügyi szakértelemmel, beszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező – személy bevonása az ajánlatok bírálatába, értékelésébe. Az ajánlatkérőnek biztosítania kell a bírálat és értékelés során az összeférhetlenségi szabályok tiszteletben tartását (az összeférhetlenségről nyilatkozni szükséges).
- A bírálat és értékelés során az ajánlatkérő a folyamatot jegyzőkönyvben/ emlékeztetőben rögzíti, amelyet a résztvevő bizottsági tagok aláírnak. A jegyzőkönyvnek/ emlékeztetőnek tartalmaznia kell legalább az alábbi adatokat:
 - nyertes ajánlat kiválasztásának alapját képező értékelési szempontot,
 - az ajánlattevők által megajánlott elemet,
 - a pontszámítás módszerét (súlyozás),
 - az érvényes és érvénytelen ajánlatokat valamint az érvényesség/érvénytelenség indoklását,
 - továbbá az eljárás eredményét,
 - és a nyertes ajánlat megnevezését.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

A nyertes ajánlat kiválasztása:

- Amennyiben a kedvezményezett kizárólag a legalacsonyabb ár szempontja alapján kíván dönteni a beérkezett érvényes ajánlatok között, úgy az értékelési szempont objektivitását szükségtelen további indokokkal alátámasztani.
- Amennyiben nem a legalacsonyabb árat, hanem a legjobb ár-érték arányt tartalmazó érvényes ajánlat kerül kiválasztásra, úgy a kedvezményezettnek ki kell dolgoznia, és már az ajánlatkérésben rögzítenie kell a kiválasztás objektív módszertanát.

Kiértésítés

- A kedvezményezettnek egyidejűleg tájékoztatnia kell minden ajánlattevőt az eljárás eredményéről (részletes indoklás nem szükséges, elegendő jelezni, hogy nyert/nem nyert).

Írásbeliség

- A kedvezményezett a **százezer forint értékhatárt elérő, vagy meghaladó értékű áru beszerzésére vagy szolgáltatás megrendelésére irányuló szerződést kizárólag írásban köthet.** Ebből a szempontból írásban kötött szerződésnek minősül az elküldött és visszaigazolt megrendelés is. Az írásbeli alak megsértésével kötött szerződés teljesítése érdekében történt kifizetés összege a támogatott tevékenység költségei között nem vehető figyelembe.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Kivételekre vonatkozó szabályok:

Kbt. 4. § (3) bekezdés: „A 195. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők az egymillió forintot elérő, de a 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti értékhatárokat el nem érő értékű, a 8. § (2)–(6) bekezdése szerinti szerződéseik megkötését megelőzően is kötelesek – az e törvény végrehajtási rendeletében foglaltak szerint, az ott meghatározott kivételekkel – legalább három ajánlatot bekérni. Ezekre a beszerzésekre e törvény rendelkezéseit kizárólag annyiban kell alkalmazni, amennyiben e törvény végrehajtási rendelete azt előírja.”

A kedvezményezett nem köteles legalább három ajánlatot bekérni a közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szóló 459/2016. (XII.23.) Korm. rendeletben is nevesített esetekben, ugyanakkor a támogatás felhasználásának ellenőrzése érdekében, az uniós elvekkel összhangban – különösen, de nem kizárólagosan a költséghatékonyságra – a Kedvezményezett kötelezettsége a piaci ár igazolása és felelőssége, hogy az megfelelő legyen. A piaci ár alátámasztása során részletesen kell bemutatni azokat az objektív körülményeket, azaz a beszerzés tárgya természetéből következő sajátosságokat, amelyek alapján nem köteles a három árajánlat bekérésére (a kivételi körbe tartozás igazolása). Lényeges, hogy a kedvezményezett által megjelölt sajátosságnak vagy szempontoknak a beszerzés tárgyának teljes köre vonatkozásában, és minden kétséget kizáróan fenn kell állnia.

A kivételeket a Beszerzési Segédlet is felsorolja.

A piaci ár

A piaci ár igazolása

- A nettó 1 000 000 Ft alatti beszerzés esetén elegendő csupán egy ajánlat bekérése, amelyet a Felelős Hatóság részére be kell mutatni. A nyílt kereskedelmi forgalomban kapható eszközök beszerzése esetén az írásos ajánlat kiváltható a beszerzés időpontjában fél évnél nem régebbi árlista bemutatásával (pl. forgalmazó cégek honlapja).
- A nettó 100 000 Ft értéket el nem érő értékű beszerzéseket illetően nem szükséges írásbeli ajánlatot bekérnie.
- A kedvezményezett a beszerzés értékének – így az alkalmazandó kiválasztási eljárás – meghatározása során minden esetben köteles a részekre bontás tilalmára tekintettel eljárni.
- Amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a kedvezményezettől/ajánlatkérőtől független gazdasági szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat bizonyíthatóan jelentősen meghaladják), a beszerzés során felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.
- A beszerzésekre vonatkozóan feltárt szabálytalanságok eredményeként a Felelős Hatóság el nem számolhatóan nyilváníthat a projektben tervezett költségeket, illetve a már kifizetett költségek egy részének, vagy egészének visszafizetését írhatja elő.

A közbeszerzési eljárások és a külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárások ellenőrzése

A Felelős Hatóság köteles gondoskodni a közbeszerzési és külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárásokra vonatkozó előírások teljesülésének ellenőrzéséről. A Felelős Hatóság az ellenőrzést folyamatba épített, utólagos, dokumentum alapú, illetve helyszíni vizsgálatként folytathatja le.

A Felelős Hatóság az ellenőrzés keretében vizsgálja különösen

- a) az eljárás joga alapját;
- b) az eljárási dokumentumok jogszabályi rendelkezéseknek való megfelelést;
- c) a szerződés tárgyának, tartalmának Támogatási Szerződéssel való összhangját;
- d) az eljárás előkészítésének, lefolytatásának, valamint a szerződés odaítélésének szabályszerűségét;
- e) az eljárásokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség teljesítését és a nyilvánosságára vonatkozó
- f) követelmények betartását;
- g) az eljárások előkészítésével, lefolytatásával összefüggő felelősségi rend kialakításra, valamint a dokumentálásra vonatkozó kötelezettség betartását;
- h) a szerződés teljesítésének körülményeit, valamint szerződésmódosítás esetén a módosítás körülményeit és megalapozottságát.

Előzetes ellenőrzés kezdeményezése

A kedvezményezett köteles a közbeszerzési eljárás, valamint a külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárás megindításának tervezett időpontja előtt legalább 15 nappal az eljárás dokumentumait előzetes véleményezésre megküldeni a Felelős Hatóságnak (hirdetmény közzététele nélkül indított közbeszerzési/ külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárás esetén az ajánlattételre felkérni tervezett gazdasági szereplők megjelölésével).

Ez a rendelkezés vonatkozik arra az esetre is, amikor a beszerzési igény megvalósítására hatályos keretmegállapodásból történő versenyújrainyitással kerül sor.

Amennyiben a beszerzési igény megvalósítása hatályos keretmegállapodásból történő közvetlen megrendeléssel történik, úgy az ÁSZF. 20.2.3. pontja szerinti előzetes ellenőrzésre, illetve a 20.2.5. pontja szerinti, eljárást lezáró döntést megelőző ellenőrzésre nem kerül sor.

Előzetes ellenőrzés kezdeményezése

Amennyiben a kedvezményezett a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) szerinti nyílt vagy meghívásos eljárástól eltérő eljárást kíván lebonyolítani, köteles megküldeni a választott eljárásfajta alkalmazhatóságára vonatkozó indokolást és az annak alátámasztásául szolgáló bizonyítékokat is, ha azokat előzetesen – pl. a pályáztatás során – nem nyújtotta be, vagy a korábban jóváhagyott eljárástípustól el kíván térni.

Amennyiben a kedvezményezett a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény (Vbt.) szerinti beszerzési eljárást kíván megindítani, vagy Országgyűlés általi mentesítésére irányuló eljárást (492/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet vagy 225/2016. (VII. 29.) Korm. rendelet) kíván igénybe venni, úgy ehhez köteles a Felelős Hatóság támogathatósági nyilatkozatát előzetesen beszerezni. A Felelős Hatóság állásfoglalása a védelmi és biztonsági tárgyú beszerzésekhez kapcsolódó egyes jogértelmezési kérdésekről és az előzetes támogathatósági nyilatkozatról elérhető itt:

<http://belugyalapok.hu/alapok/allasfoglalas-vedelmi-es-biztonsagi-targyu-beszerzesekhez-kapcsolodo-egyes-jogertelmezesi-kerdesekro>

Amennyiben a dokumentum minősített adatot tartalmaz, úgy az érintett dokumentumok ellenőrzésére a kedvezményezettnek, helyszíni ellenőrzés keretében kerül sor.

Előzetes ellenőrzés kezdeményezése

A Felelős Hatóság a (köz)beszerzési eljárások ellenőrzését többek között a Belügyi Alapok honlapján is elérhető dokumentumlista alapján végzi.

Részletes tájékoztatások:

- http://belugyialapok.hu/alapok/egyeb_informaciok/19
- BAMIR felület → Tájékoztató közbeszerzési és egyéb speciális beszerzési eljárások dokumentumainak FH ellenőrzésre való megküldéséről → Sablonok → Közbeszerzési dokumentáció véleményezése mappa

A feltöltött excel táblázat 3 munkalapról áll. Az első munkalapot az előzetes ellenőrzéshez kell kitölteni, illetve az abban felsorolt dokumentumokat a Felelős Hatóságnak megküldeni. A második munkalap szól a döntést megelőző ellenőrzésről (szabályossági ellenőrzés), a harmadik pedig az ÁSZF 20.2.6. szerinti tájékoztatási kötelezettségről.

A dokumentumlistát minden esetben ki kell tölteni és meg kell küldeni a (köz)beszerzési eljárások ellenőrzési dokumentációjával egyidejűleg a Felelős Hatóság részére a BAMIR rendszeren keresztül.

Előzetes ellenőrzés kezdeményezése

A 135/2015. (VI. 2.) Korm. Rendelet szerint megkötött/megkötendő támogatási szerződések alapján lefolytatott közbeszerzési eljárások tekintetében az ÁSZF 20.2.3. pont szerinti kötelezettség teljesítéséhez

Ajánlatkérő (kedvezményezett) hivatalos neve, székhelye:

A közbeszerzési eljárás tárgya:

A közbeszerzési eljárás becsült értéke [nettó Ft]:

Közbeszerzési eljárás rezsím, típus:

Az érintett projekt megnevezése, a (közvetlen) támogatási szerződés azonosítója:

Közbeszerzési dokumentum megnevezése	Releváns (Igen/Nem)	Ellenőrzésre benyújtásra került (Igen/Nem)
Az eljárást megindító vagy meghirdető felhívás		
Ajánlatkérő által kiválasztott, felhívásra kerülő gazdasági szereplők adatai (amennyiben releváns)		
Az eljárás megindításához szükséges egyéb közbeszerzési dokumentumok (műszaki leírás, szerződéstervezet, útmutató, nyilatkozatminták)		
Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetén a Közbeszerzési Hatóságnak (elnökének) küldendő tájékoztatás (adott esetben)		
Közbeszerzési terv		
Felelősségi rend, a bírálóbizottság tagjainak kinevezése (megbízólevelek)		
Az eljárásba bevont személyek/szervezetek összeférhetlenségi nyilatkozata a Kbt. 25. § (6) bekezdése alapján		
Egybeszámítási nyilatkozat a Kbt. a közbeszerzés értékének meghatározására vonatkozó előírásaira és a jogalap alátámasztására		
A becsült érték kiszámítását, módszertanát részletesen bemutató dokumentum, alátámasztó dokumentum(ok)		

Dátum:

Név, beosztás, aláírás

Előzetes ellenőrzés kezdeményezése

A becsült érték meghatározásának módszereit és dokumentálási kötelezettségét a Kbt. 28. § (2) bekezdése tartalmazza. Itt fontos kiemelni, hogy kedvezményezett a vizsgálat során kizárólag objektív alapú módszereket alkalmazhat. Ilyen módszerek különösen:

- a) a beszerzés tárgyára vonatkozó indikatív ajánlatok bekérése,
- b) a beszerzés tárgyára vonatkozó, arra szakosodott szervezetek által végzett piackutatás,
- c) igazságügyi szakértő igénybe vétele,
- d) szakmai kamarák által ajánlott díjszabások,
- e) szakmai kamarák által előállított és karbantartott, megvalósítási értéken alapuló, részletes építési adatbázis,
- f) a Közbeszerzési Hatóság által kiadott árstatisztika,
- g) az ajánlatkérő korábbi, hasonló tárgyra irányuló szerződéseinek elemzése.

Fontos tudni, hogy a Kbt. fentiekén túl nem határoz meg részletszabályokat, azaz a rendelkezésre álló alapadatokból ajánlatkérő határozza meg az általa meghatározott számítási módszerrel a közbeszerzés becsült értékét.

Előzetes ellenőrzés kezdeményezése

A becsült érték meghatározására szolgáló nyilatkozat főbb tartalma:

- Ajánlatkérő neve
- Közbeszerzés tárgya
- Közbeszerzési eljárás tárgya
- Közbeszerzés önmagában vett becsült értéke (nettó Ft)
- A becsült érték meghatározásnak módszere, illetve a vizsgálat részletes eredménye

Megnevezés	Ajánlattevő 1	AT 2	AT 3	Átlagár	Menny.	Becsült érték
jármű „A”	5.000.000,-	5.200.000,-	5.400.000,-	5.200.000,-	3 db	15.600.000,-
jármű „B”	7.400.000,-	7.000.000,-	7.200.000,-	7.200.000,-	2 db	14.400.000,-
jármű „C”	8.900.000,-	9.500.000,-	9.200.000,-	9.200.000,-	1 db	9.200.000,-
Becsült érték összesen:						39.200.000,-

- A tárgyi beszerzés tekintetében – a Kbt. 19. § (3) bekezdés alapján – fennáll-e más szerződéssel az ún. egybeszámítási kötelezettség.
- A közbeszerzés egybeszámított becsült értéke.
- Részajánlattételi lehetőség biztosítása esetén a becsült értéket is részenként kell meghatározni.

A (köz)beszerzési eljárások ellenőrzésének menete előzetes ellenőrzés

0. nap:	A kedvezményezett megküldi az eljárás dokumentumait a Felelős Hatóság részére az eljárás megindításának tervezett időpontja előtt legalább 15 nappal.
1-15 nap:	<p>A Felelős Hatóság 15 napon belül írásos véleményt ad (ennek része a közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzési jelentés).</p> <p>A dokumentumok ellenőrzését végrehajtják:</p> <ul style="list-style-type: none">• projektmenedzser (PM)• szakmai projektfelügyelő (SZPF)• pénzügyi projektfelügyelő (PPF)• közbeszerzési szakértő / felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (FAKSZ) <p>Az ellenőrzés belső szakaszai:</p> <ol style="list-style-type: none">1) FAKSZ előzetes jelentést küld a PM részére 8 munkanapon belül2) A PM belső egyeztetést szervez a FAKSZ, SZPF és PPF bevonásával az esetleges véleménykülönbség feloldása, jelentés tartalmának véglegesítése érdekében 8 munkanap – 15 nap között.
15. nap:	A Felelős Hatóság írásos véleményének megküldése a kedvezményezett felé.
	A Felelős Hatóság <u>hiánypótlást és javítást több alkalommal is előírhat</u> a kedvezményezett részére, amíg a dokumentáció nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. Ebben az esetben a Felelős Hatóság <u>ismételten ellenőrzi a javított dokumentációt.</u>

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

1) A választott eljárás jogalapjának megfelelősége.

- Az egybeszámított becsült érték meghatározás nem teljes körű, így a nemzeti eljárásrend alkalmazhatósága nincs alátámasztva.
- Jogalapok „keveredése”:
 - Kbt.
 - Kbt. alkalmazása alól kivétel a Kbt. 9. § (1) bek. a) pont első mondatrésze szerint → Vbt.
 - Kbt. és egyben a Vbt. alkalmazása alól is kivétel a Kbt. 9. § (1) bek. a) pont második mondatrésze illetve a Vbt. 7. § (1) bek. 4. pont szerint → 225/2016. Korm. r.
 - Kbt. alkalmazása alól kivétel a Kbt. 9. § (1) bek. b) pont ba) vagy bb) alpontjaiban fennálló körülmény szerint → 492/2015. Korm. r.

Prob.: Vbt. szerinti, vagy Országgyűlés általi mentesítésére irányuló eljárást kívánnak lefolytatni, de az előzetes támogathatósági nyilatkozatot nem nyújtották be, vagy abban a jogalapot nem támasztották alá.

- Nyílt eljárást (vagy egyéb beszerzéseknél saját hatáskörű beszerzést) kívánnak lefolytatni, pedig van hatályos keretmegállapodás, amelyből verseny újrainvitással (vagy közvetlen megrendeléssel) a termék/szolgáltatás beszerezhető.

Igények vizsgálata

Kiemelt termék-e? (168/2004. Korm. r., 14/2012. NFM utasítás)

Nem	Igen (fennáll az igény bejelentési kötelezettség a KEF felé a beszerzés értékére tekintet nélkül)			
általános szabályok szerinti beszerzés vagy közbeszerzés	Van-e hatályos keretmegállapodás?			
	Nincs	Van		
	általános szabályok szerinti beszerzés vagy közbeszerzés	Tanúsítványa?		
		még nincs	nem támogató tartalmú	támogató tartalmú
hazai forrásra: alkalmas uniós forrásra: korrekcióval járhat, saját felelősségre indítható meg	hazai forrásra: alkalmas uniós forrásra: korrekcióval jár, saját felelősségre indítható meg	<u>hazai és uniós forrásra is alkalmas</u>		

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

2) Az ajánlatkérő adatainak megfelelősége.

- Nincs kitöltve minden adat.

3) A kommunikációra valamint az egyéb közbeszerzési dokumentumok beszerzésére vonatkozó rendelkezések megfelelősége.

- A közbeszerzési dokumentumok közvetlen elérésére, beszerzésére vonatkozóan csak egy honlapcím van megadva (<http://mintahonlap.hu>), de további elérési útvonal (pl. Közbeszerzési dokumentumok letöltése menüpont; nevű mappa.) már nincs.

4) A közbeszerzéshez, illetve a szerződéshez rendelt elnevezés, tárgy és a típus megfelelősége.

- Gyakori probléma például, hogy a kedvezményezett a szerződés típusát szállítási szerződésként határozza meg, azonban a szállítási szerződés fogalmát a hatályos Ptk. nem ismeri.

5) CPV kódok megfelelősége.

- Nem megfelelő CPV kódok használata.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

- 6) Részekre történő ajánlattétel biztosítása vagy mellőzése esetén az indokolás jogszerűsége.
- A részekre történő ajánlattétel lehetőségének biztosítása esetén a közbeszerzés becsült értékét, tárgyát és mennyiségét részenként is meg kell határoznia.
 - Hiba, ha a felhívásból és a műszaki leírásból nem lehet egyértelműen elhatárolni egymástól az egyes részeket.
 - Hiba, ha nem egyértelmű, hogy az ajánlat (részvételi jelentkezés) egy, több vagy minden rész tekintetében benyújtható-e.
 - Hiba, ha az egyes részek tekintetében megadott becsült értékek összege nem egyezik az eljárás becsült értékével; ellentmondás van a főszöveg és a részekre vonatkozó rendelkezések között.
 - Hiba, ha ajánlatkérő nem biztosítja a részekre történő ajánlattétel lehetőségét, a beszerzési tárgyak ugyanakkor indokolnák, mivel annyira különbözőek, hogy az egy részben való beszerzés versenyszűkítő hatású lehet.
 - A részajánlattétel biztosításának mellőzés esetén nem elfogadható az olyan indoklás, amely túl általános.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

7) A közbeszerzés mennyisége meghatározásának megfelelősege.

- Gyakori hiba, hogy az ajánlatkérők a szerződést meghatározó szolgáltatással (pl. laborszerek beszerzésével) kapcsolatban részletes leírással szolgálnak, azonban a kiegészítő tevékenységet (pl. az eszközkezelő személyzet betanítása) nem ismertetik.
- Ha a szerződés kapcsolódó szolgáltatást is tartalmaz (pl. support, üzemeltetés, karbantartás, szerviz, cserealkatrész), akkor – tekintettel arra, hogy az nem a teljesítési időszakra szóló költség – vizsgálni kell, hogy annak a költsége elszámolható-e egyáltalán az uniós forrás terhére.
- Szervizre vonatkozó előírások esetén figyelni kell arra, hogy a szerviznek nem lehet földrajzi megkötöttsége, az előírás kizárólag arra vonatkozóan tartalmazhat szabályokat, hogy a hiba kijavítását a hiba bejelentésétől számított meghatározott időtartamon belül kell megkezdeni és befejezni.
- A felhívásban, a műszaki leírásban és a szerződéstervezetben más tárgy vagy mennyiség szerepel; részajánlattétel biztosítása esetén nem derül ki részenként a szerződés tárgya és mennyisége.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

8) Az értékelési szempont(ok) megfelelése.

- A jótállás (illetve többletjótállás vállalása) az eljárás során külön értékelési szempontként nem szerepeltethető a Belügyi Alapokból finanszírozott eljárások tekintetében.
<http://belugyialapok.hu/alapok/kozbeszerzesekhez-kapcsolodoan-jotallasra-vonatkozozabalyok-valtozasa>
- Prob.: Az értékelési szempontok nem mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőkön alapulnak, illetve a közbeszerzés tárgyával, a szerződés lényeges feltételeivel nem állnak kapcsolatban.
- A szerződés teljesítése során a teljesítési határidő módosítása jelentős audit kockázatot hordoz magában, ezért a teljesítési határidő alkalmazása értékelési szempontként csak akkor fogadható el, ha az feltétlenül szükséges, betartható, és reális elvárás.
- Ha a kedvezményezett egyedüli értékelési szempontként a legalacsonyabb árat kívánja értékelni, úgy, a Kbt. 76. § (5) bekezdés rendelkezésére tekintettel nyilatkozattal kell alátámasztania a Felelős Hatóság részére, hogy az ajánlatkérő igényeinek valamely konkrétan meghatározott minőségi és műszaki követelményeknek megfelelő áru vagy szolgáltatás felel meg, és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását az adott esetben további minőségi jellemzők nem, csak a legalacsonyabb ár értékelése szolgálja.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

9) Szerződés időtartama, teljesítés határideje meghatározásának megfelelősége.

- Kifogásolandó, ha a teljesítési határidőt kedvezményezett konkrét dátumban jelöli meg, kivéve keretszerződések esetén, ahol a pontos dátum elfogadható. (Az eljárás lefolytatásának időtartama bizonytalan, így a konkrét dátum meghatározása adott esetben aránytalanul rövid, nem tartható teljesítési határidőhöz vezethet.)
- Ha a beszerzés egy másik beszerzéshez kapcsolódik, javasoljuk, hogy kedvezményezett a szerződés időtartamát a kapcsolódó szerződésre történő hivatkozással határozza meg (pl. a további információk között), vagy amennyiben a törvényi feltételeknek megfelelően a szerződésben szabályozva van, alkalmazhatja a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontját.
- Kivételesen indokolt esetekben a kezdés időpontja is megadható a hirdetményben, de akkor a kedvezményezett hívja fel a figyelmet a további információk között arra, hogy a kezdő időpont az eljárás befejezésének változó időpontjára tekintettel módosulhat.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

- 10) Opció (vételi jog) biztosításának megfelelősége.
 - A becsült érték összegébe beleszámít az opció és a tartalékkeret is.
 - A 30%-ot meghaladó eltérést audit ellenőrzések olyan mértékűnek ítélték, amely a tervezhetetlen elemek magas arányára tekintettel nem teszi lehetővé a megfelelő ajánlattételt.
 - Az audit tapasztalatokra tekintettel és a Kbt. 65. § (3) bekezdésére figyelemmel az alkalmassági követelményeknek az (opció nélküli) alapmennyiséghez kell igazodniuk.
- 11) A kizáró okok megfelelősége.
 - Gyakori hiba, hogy az ESPD nincs vagy nem megfelelően van kitöltve.
- 12) Az alkalmassági követelmények megfelelősége.
 - A közbeszerzés tárgyára és értékére kell korlátozódnia.
 - A becsült érték meghatározás hiányzik, vagy nem megfelelő, így a Kbt. 65. § (5) bekezdés szerinti ún. 75 %-os szabálynak való megfelelést nem lehet megállapítani.
 - 321/2015. (X. 30.) Korm. Rendelet 2017. 06. 01-től hatályos 22. § (3a) bekezdése: *„Az ajánlatkérő a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint a referenciaigazolásban csak abban az indokolt esetben követelheti meg az ellenszolgáltatás összegének feltüntetését, ha a korábbi teljesítéshez kapcsolódóan nem írható elő olyan mennyiségi meghatározás, amelyre a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt százalékos viszonyítás az ajánlatkérői előírás arányosságának megítélésére alkalmazható.”*

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

13) Szerződés biztosítékainak megfelelősége.

- A szerződés biztosítékaira vonatkozó szabályokat a Kbt. 134. §-a tartalmazza.
- Prob.: Nem jelölik meg a szerződéstervezetben, hogy az ajánlatkérőként szerződő félnek azt a konkrét fizetési számláját, amelyre a biztosítékot be lehet fizetni / át lehet utalni.
- A Kbt. ugyan nem teszi kötelezővé, de a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva indokolt legalább kötbérek előírása.
- Ha kötbér és Kbt. 134. § szerinti biztosíték is előírásra kerül, úgy a visszaélések elkerülése érdekében javasolt rögzíteni, hogy az adott közbeszerzési eljárásban előírt biztosíték(ok) terhére, mint a követelés érvényesítésének egyik azonnal érvényesíthető lehetőségére, adott esetben az előírt kötbér(ek) is lehívható(k). A Kbt. 134. §-a szerinti biztosíték tehát az igényérvényesítés eszköze adott esetben a kárátalányt jelentő kötbérré vonatkozóan.
- Jótállást szerződés alapján lehet vállalni, illetve jogszabály alapján állhat fenn. Nem elegendő arra hivatkozni, hogy a „jogszabályokban foglaltak szerinti jótállást” kell a nyertes ajánlattevőnek vállalnia, hanem meg kell jelölni a konkrét jogszabályt.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

I. Az eljárást megindító felhívás tekintetében:

14) Az ellenszolgáltatás teljesítésére vonatkozó feltételek megfelelése.

- A finanszírozás formájánál nincs rögzítve, hogy annak módja szállítói vagy utófinanszírozás, így a további kifizetési feltételek megfelelése nem állapítható meg.
- Kedvezményezett előírja a halasztott fizetés alkalmazását, de azt nem indokolja.
- A kifizetés formája szállítói finanszírozás, de ajánlatkérő nem biztosít előleget.
- Ha a kedvezményezett részszámlázás lehetőségét biztosítja, annak a felhívásból ki kell derülnie.
- Az előleg nyújtására, előleg-visszafizetési biztosítékra, illetve előleg elszámolására vonatkozó feltételek hiányosak. (A szabályok eltérnek a 272/2014. Korm. r. –ben foglaltaktól!)

15) Ajánlattételi határidő meghatározásának megfelelése.

- A kedvezményezettnek figyelemmel szükséges lennie arra, hogy – amennyiben törvényi minimum nincs meghatározva úgy – a 10 napnál rövidebb határidő meghatározása auditkockázatot hordoz.

16) További információk megfelelése. Egyéb észrevételek.

- Az uniós hirdetményekre vonatkozó karakterkorlátokat figyelmen kívül hagyják a tervanyagok elkészítésekor.
- A Felelős Hatóság egyéb nyilatkozatokat is bekérhet a kedvezményezettől. (pl. felkérendő cégek közötti összefonódás vizsgálata; becsült érték meghatározásának pontosítása; a dokumentumokban lévő egyéb ellentmondások feloldása, tisztázása.)

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

II. Az egyéb közbeszerzési dokumentumok tekintetében:

- 1) A gazdasági szereplők által benyújtandó dokumentumok mintáinak megfelelősége.
 - A felhívásban, az iratjegyzékben illetve a nyilatkozatmintákban lévő dokumentumok nincsenek egymással összhangban.
 - A kedvezményezett nem követi a jogszabályváltozásokat és a nyilatkozatok hatálytalan jogszabályi rendelkezéseket tartalmaznak.
 - A kedvezményezett korábbi eljárás nyilatkozatmintáit használja, amelyek nem kerülnek maradéktalanul aktualizálásra.
- 2) Műszaki leírás, részletes ártáblázat vagy árazatlan költségvetés megfelelősége.
 - A (köz)beszerzési dokumentumok ellenőrzése nem terjedt ki a dokumentumok műszaki szakmai aspektusaira, ugyanakkor amennyiben nyilvánvaló a közbeszerzési, vagy jogi összefüggés és a projekt szakmai felügyelő egyetért annak tartalmával, a jelentés tartalmazhat műszaki szakmai észrevételeket is.
 - Fontos a versenytorzító, vagy szűkítő előírások azonosítása és kiszűrése. (pl. gyanúsan összetett, vagy speciális, nehezen beazonosítható előírások)
 - Probléma még a műszaki leírás hiányossága, nem egyértelmű megfogalmazása, illetve ha nem tartalmaz alapvető feladat- és mennyiség meghatározást, továbbá ha a projekt támogatási szerződésében jóváhagyott tartalommal nincs összhangban.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

II. Az egyéb közbeszerzési dokumentumok tekintetében:

3) Útmutató megfelelése.

- A kedvezményezett nem követi a jogszabályváltozásokat, illetve korábbi eljárás mintáját használja, amelyek nem kerül maradéktalanul aktualizálásra.

III. A szerződéstervezet tekintetében:

1) A szerződés tárgya meghatározásának megfelelése.

- Vizsgálandó, hogy a szerződéstervezet tárgya megfelel-e a felhívásban feltüntetett beszerzési tárgynak és teljes mennyiségnek.
- Ha a kedvezményezett lehetővé tette a részekre történő ajánlattételt, akkor a részenként köteles szerződéstervezetet készíteni (elfogadható ha az 1 db szerződéstervezetből az egyes részek tekintetében változó feltételek egyértelműen követhetőek).

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

III. A szerződéstervezet tekintetében:

2) Kötelező tartalmi elemekre vonatkozó előírások megfelelése.

- Hiba, ha a szerződés nem tartalmazza a nyertes ajánlat valamennyi ajánlati elemét, amely értékelésre került. (Kbt. 131. § (2) bekezdés)
- Vizsgálandó a Kbt. 136. § (1)-(2) bekezdés illetve a Kbt. 143. § szerinti megszüntetésre vonatkozó rendelkezések megfelelő alkalmazása, szerepeltetése a szerződéstervezetben.
- A szerződésben rögzített felmondási okok esetén kifogásoljuk, amennyiben a kedvezményezett a szerződéstől bármikor elállhat, illetőleg azt a felek közös megegyezéssel vagy rendes felmondással bármikor megszüntethetik.

3) A szerződés tartalma meghatározásának megfelelése.

- A szerződéstervezet polgári jogi szempontú vizsgálata főszabály szerint nem része a vizsgálatnak, így közbeszerzési szempontból kifogástalan rendelkezésekkel kapcsolatban magas kockázati besorolású megjegyzést fő szabály szerint nem teszünk. Ha azonban észleljük, hogy a szerződés valamely részre polgári jogi szempontból nem megfelelő – pl. mert az kikényszeríthetetlen, vagy a szerződést érvénytelenné teszi – arra minden esetben felhívjuk a kedvezményezett figyelmét, és kérjük, hogy a rendelkezést javítsa.
- Pl.: Fizetési feltételek (ha van, a részszámlázás feltételei), illetve a biztosítékok a felhívással egyezően legyenek meghatározva a szerződéstervezetben. A tartalékkeret megfelelően legyen szabályozva.

A közbeszerzési szempontú előzetes ellenőrzés tárgya, gyakori problémák

III. A szerződéstervezet tekintetében:

5) A szerződés teljesítésére vonatkozó rendelkezések megfelelősége.

- Pl.: A szerződéstervezet Kbt. 135.-136.§-nak való megfelelőségének vizsgálata.

6) A szerződés módosításával kapcsolatos rendelkezések megfelelősége.

- Elegendő a Kbt. 141. § és 142. § (3) bekezdésre való hivatkozás.
- Ahhoz, hogy a szerződés előre meghatározott szempontok szerinti módosítása (Kbt. 141. § (2) bekezdés a) pont) jogszerű legyen, az szükséges, hogy
 - a szerződés egyértelműen rögzítse, hogy milyen feltételek bekövetkezése esetén van lehetőség a módosításra,
 - a szerződés egyértelműen rögzítse, hogy e feltételek bekövetkezése esetén a szerződést miként módosítják,
 - a szerződésmódosítás tartalma feleljen meg a fentiekben meghatározott követelményeknek.

IV. A vizsgálat részét képezi továbbá a dokumentumok közbeszerzési alapelveknek történő megfelelése.

Az eljárás megindításához való hozzájárulás

A Felelős Hatóság a megküldött dokumentumok vizsgálatát követően a következő döntéseket hozhatja:

- a közbeszerzési/külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárás megindításához hozzájárul,
- feltétellel – meghatározott módosítások elvégzését követően – járul hozzá,
- vagy – amennyiben a dokumentáció átdolgozása/kiegészítése szükséges – az eljárás megindításával szemben kifogást emel.

A közbeszerzési/ külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárás csak a Felelős Hatóság hozzájárulása (ide értve a feltételes hozzájárulást is) esetén indítható meg.

A Felelős Hatóság hiánypótlást és javítást több alkalommal is előírhat a kedvezményezett részére, amíg a dokumentáció nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. Ebben az esetben a Felelős Hatóság ismételten ellenőrzi a javított dokumentációt.

A kedvezményezett köteles a Felelős Hatóság véleményével ellentétes álláspontja esetén erről értesíteni a Felelős Hatóságot. Amennyiben a kedvezményezett nem vette figyelembe a Felelős Hatóság véleményét és eltérő álláspontját illetően nem rendelkezik a Felelős Hatóság egyetértésével, továbbá ha a kedvezményezett a (köz)beszerzési eljárás dokumentumait elmulasztja véleményezés céljából megküldeni a Felelős Hatóság részére, a tudomására jutást követően a Felelős Hatóság szabálytalansági eljárást folytathat le, vagy a Kbt. szerinti jogorvoslati eljárást kezdeményez.

Az eljárás megindítása utáni adatszolgáltatások

A kedvezményezett a közbeszerzési/külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárás megindításával egyidejűleg a véglegesített ajánlati/ajánlattételi /részvételi pályázati kiírást valamint dokumentációt köteles feltölteni a BAMIR dokumentumtárába.

A (köz)beszerzési eljárásaival összefüggésben a kedvezményezett köteles e-mailben vagy faxon tájékoztatni a Felelős Hatóságot az ajánlattételi (részvételi) határidőről, az ajánlatok bontásról és értékelési üléseinek tervezett ütemezéséről, az értékelés során következő időpontjáról és helyéről az eseményt megelőzően legalább 5 munkanappal.

A Felelős Hatóság képviselője a (köz)beszerzési eljárás bármely fázisában, az értékelésen megfigyelőként részt vehet.

Az eredményről szóló döntést megelőző ellenőrzés

A kedvezményezett a közbeszerzési eljárás során, a döntési javaslat és az összegezés tervezetének összeállítását követően, azonban a döntést megelőzően köteles a közbeszerzési eljárással összefüggésben keletkezett valamennyi irat strukturált feltöltésével kezdeményezni az eljárás szabályossági ellenőrzését.

A FAKSZ ellenőrzi a feltöltött/átadott dokumentumok teljességét, és szükség esetén a Felelős Hatóság a hiányzó dokumentumok pótlására, vagy dokumentációban foglalt tisztázására – adott esetben további eljárási cselekmények lefolytatására – hívja fel a kedvezményezettet. Az ellenőrzési határidő a hiánypótlás időtartamával automatikusan meghosszabbításra kerül. A hiánypótlás elrendelésekor a FAKSZ felfüggeszti az ellenőrzést.

A Felelős Hatóság a (köz)beszerzési eljárások döntés előtti ellenőrzését a Belügyi Alapok honlapján is elérhető dokumentumlista alapján végzi. (excel fájl második munkalap)

http://belugyialapok.hu/alapok/egyeb_informaciok/19

A dokumentumok rendelkezésre állását követő 10 munkanapon belül a Felelős Hatóság írásbeli véleményt ad a kedvezményezett részére

Az eredményről szóló döntést megelőző ellenőrzés folyamata

A Felelős Hatóság az eredményről szóló döntést megelőző ellenőrzést elsősorban a feltöltött/megküldött dokumentumok alapján hajtja végre, azonban az eljárás komplexitásának, a dokumentáció terjedelmének figyelembevételével, vagy védett adatokat tartalmazó dokumentáció esetén elvégezheti helyszíni ellenőrzés keretében is.

Amennyiben a FAKSZ vagy a Felelős Hatóság más munkatársa nem reparálható, feltételezett jogsértést állapít meg, abban az esetben szabálytalansági gyanút jelent be.

A szabálytalanságok kezelését a 135/2015. (VI. 2.) Korm. Rendelet 9-15. § szabályozza.

Gyakori hibák az eredményről szóló döntést megelőző ellenőrzésre benyújtandó dokumentumokkal kapcsolatban

A benyújtott dokumentumok köre nem teljes körű.

- A hiba további két altípusba sorolható. Az egyik esetben a megküldött dokumentumok nem egyeznek a dokumentumlistával, tehát a listán valamely dokumentum szerepel, de nem kerül megküldésre/feltöltésre.
- A másik esetben a dokumentum már a megküldött dokumentumok listáján sem szerepel, ami alapján feltételezhető az ellenőrzés során, hogy az adott dokumentum elkészítésére nem került sor.

Nem alapvető hiba, de az ellenőrzést nehezíti, ha a dokumentumok neve, szkennelés során történő összefűzése megtévesztő, nem a dokumentum tartalmának megfelelő, vagy nincs elnevezve. A legcélravezetőbb mód az eljárási cselekményenként történő feltöltés csomagokban (pl. zip), amelyek tartalmazzák az adott cselekmény kapcsán keletkezett összes dokumentumot. Az adott dokumentum tartalmának megfelelő rövidített néven kerül elmentésre szkennelés után.

Gyakori hibák az eredményről szóló döntést megelőző ellenőrzésre benyújtandó dokumentumokkal kapcsolatban

A benyújtott dokumentumok tartalma, vagy az elkészítés dátuma nem megfelelő.

- Előbbire példa, hogy a jegyzőkönyvekhez azok mellékletei (pl. jelenléti ív, egyéni bírálati lapok, amennyiben a bírálóbizottság tagjai készítenek) nem kerülnek csatolásra.
- Másodikra tipikus példák, hogy az eljárás egyedi felelősségi rendje, vagy a bírálóbizottsági tagok kinevezése az eljárás megindítását követő dátumra esik. Tekintettel arra, hogy közbeszerzési szabályzattal vagy egyedi felelősségi renddel, illetve megfelelő szakértelemmel rendelkező tagokból álló bírálóbizottsággal a Kbt. 27. § alapján ajánlatkérőnek az eljárás megindítását megelőzően kell rendelkeznie, ezek mindenképpen jogsértőnek tekintendők, még abban az esetben is, ha az eljárás eredményét érdemben nem befolyásolják. Valamint ide tartozik az összeférhetlenségi nyilatkozat is, amely elkészítéséről az eljárás előkészítésének megkezdésekor szükséges gondoskodni.

Gyakori hibák a közbeszerzési dokumentumok rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban

A Kbt. 57. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokat – az eljárás során adott kiegészítő tájékoztatás és az egyes eljárásfajtáknál meghatározott eltérő esetek kivételével – az eljárást megindító felhívás közzétételének vagy megküldésének időpontjától köteles rendelkezésre bocsátani.

Jogsértő, amennyiben az ajánlatkérő a fenti rendelkezések ellenére nem gondoskodik a közbeszerzési dokumentumok rendelkezésre bocsátásáról a megfelelő időben, illetve közvetlen megküldés esetén nem minden gazdasági szereplőnek azonos időpontban, vagy tartalommal küldi meg a dokumentumokat.

Szintén jogsértő, ha az eljárás során adott kiegészítő tájékoztatásokat a közbeszerzési dokumentumokat később letöltő gazdasági szereplőknek nem bocsátja a rendelkezésére.

Gyakori hibák a közbeszerzési dokumentumok módosításával kapcsolatban

Az eljárás megindítását követően a felhívás és közbeszerzési dokumentumok módosítására van lehetőség, azonban kizárólag a Kbt. 55. § előírásainak betartásával.

Nem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek, ha a kedvezményezett

- a felhívást vagy az egyéb közbeszerzési dokumentumokat úgy módosítja, hogy arról a gazdasági szereplőket nem tájékoztatja, jogszabályi előírásnak megfelelően módosító hirdetményt, korigendumot nem ad fel;
- kiegészítő tájékoztatás megadásával, a módosításra vonatkozó rendelkezések be nem tartásával módosítja a felhívást vagy az egyéb közbeszerzési dokumentumokat;
- meghívásos vagy tárgyalásos eljárás esetén az ajánlattételi szakaszban módosít olyan feltételt, amely már a részvételi felhívásban is szerepelt.

Fontos megjegyezni, hogy a felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok módosítása nem eredményezheti a beszerzés tárgyára vagy a szerződés feltételeire vonatkozó feltételek jelentős változását.

Gyakori hibák a bírálat során

Az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések bontását követően a bírálatot a legnagyobb körültekintéssel és szakértelemmel kell elvégezni.

Az ellenőrzés során kiemelt figyelmet kell fordítani az ebben szakaszban elvégzett eljárási cselekmények megfelelőségének vizsgálatára, illetve a dokumentáltság teljes körűségére.

Gyakori hiba, hogy a közbeszerzési eljárás során az ajánlatok átvizsgálása nem megfelelő alapossággal történik. Az ajánlatok bírálatát végző személyeknek, különös tekintettel a bírálóbizottság tagjaira, és az eljárást bonyolító felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadóra, teljes körű ismeretekkel kell rendelkezniük a felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok tartalmát illetően. Az ajánlatokat, illetve részvételre jelentkezéseket minden esetben a jogszabályok, továbbá a felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok előírásainak megfelelően kell elbírálni, az esetleges hiányosságokat feltárni.

Gyakori hibák a bírálat során

Jogsértő az olyan tartalmú hiánypótlási felhívás, illetve felvilágosítás kérés, amely a felhívásban vagy egyéb közbeszerzési dokumentumokban nem szereplő előírásra irányul. Például, amennyiben nem került előírásra az alkalmassági követelmények között valamely szakember végzettségére vonatkozó követelmény, hiánypótlás keretében az iskolai végzettsége alátámasztására szolgáló dokumentumok bekérésére nincs lehetőség.

Gyakoribb hiba, hogy a bírálat során valamely hiányosság, ellentmondás nem kerül megállapításra, és így hiánypótlási felhívás, felvilágosítás kérés megküldésére sem kerül sor.

Hiánypótlási felhívás, felvilágosítás kérés megküldésére az eljárás során több alkalommal is van lehetőség, akár még a döntés előtti ellenőrzés által feltárt hiányosság tekintetében, így ez a jogsértés általában az eljárás során reparálható.

Gyakori hibák a bírálat során

Fontos megjegyezni, hogy az ajánlatok vagy részvételre jelentkezések bírálatának teljes körűnek kell lennie. Tehát az ajánlatkérő által elő nem írt módon becsatolt dokumentumok vizsgálatára is ki kell terjednie. Amennyiben ezen dokumentumok ellentmondást tartalmaznak az ajánlat részeként benyújtandó nyilatkozatok, igazolások tartalmával, felvilágosítás kérés kiküldésére van szükség. Gyakori hiba ennek elmulasztása arra hivatkozással, hogy ajánlatkérő ezen dokumentumok benyújtását nem írta elő.

Gyakori hiba az indokolás kérés elmulasztása, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében. A hatályos jogszabályi rendelkezések nem tartalmaznak normatív értéket a becsült értéktől való az eltérés mértékére, azonban 30%-t meghaladó eltérés esetén indokolás kérés mindenképpen javasolt.

Gyakori hibák a bírálat során

Gyakori hiba továbbá, hogy a hiánypótlási felhívás, illetve felvilágosítás kérés tartalma megfelelő, azonban a beérkezett hiánypótlás, felvilágosítás elfogadása tekintetében a bírálóbizottság túlságosan engedékeny, vagy éppen túl szigorú. Egyik magatartás sem megengedhető. A bírálat teljes folyamata alatt fontos a pontos, egyértelmű megfogalmazások használata, és a korrekt, a felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumokon, illetve a jogszabályi előírásokon alapuló ellenőrzés.

Az eredményről szóló döntést megelőző ellenőrzés kiemelt figyelmet fordít a kedvezményezett és a gazdasági szereplők, ajánlattevők, részvételre jelentkezők közötti kommunikáció megfelelőségének vizsgálatára. A Kbt.-ben foglalt alapelvek érvényre juttatásának érdekében a kommunikáció kizárólag írásban, minden esetben valamennyi ajánlattevő, részvételre jelentkező egyidejű értesítése mellett kell történnjen. Gyakori hiba, hogy ezen kommunikáció dokumentálása nem megfelelő.

Gyakori hibák az értékelés során

Az értékelésnek, a bírálathoz hasonlóan a felhívás és az egyéb közbeszerzési dokumentumok előírásain kell alapulnia.

Az értékelés során az előre meghatározott értékelési szempontok, adott esetben alszempontok, azok súlysúlyszámai, a pontszámítás módszere nem változhat meg.

Tekintettel arra, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően az értékelés elsősorban a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan – különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális – szempontokon alapul, amelyek között az ár vagy költség is szerepel, a pontszámítás helyességére minden esetben kiemelt figyelmet kell fordítani.

Gyakori hiba, hogy a pontok meghatározása számítási hibát tartalmaz, amely alapvetően befolyásolja a kialakult sorrendet, így az eljárás nyertesének javasolt ajánlattevő személyét.

Gyakori hibák a bírálóbizottsági ülés jegyzőkönyve elkészítése során

Az ajánlatkérő a jogszabályban meghatározott (közbeszerzés tárgya szerinti szakmai, közbeszerzési, jogi és pénzügyi) szakértelemmel együttesen rendelkező, legalább háromtagú bírálóbizottságot köteles létrehozni az ajánlatok elbírálására és értékelésére. A bírálóbizottság írásbeli szakvéleményt és döntési javaslatot készít az eljárást lezáró döntést meghozó személy vagy testület részére. A bírálóbizottsági munkáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek – amennyiben az ajánlatkérő alkalmaz ilyet – részét képezhetik a tagok indokolással ellátott bírálati lapjai.

Gyakori hiba, hogy a bírálóbizottsági ülésről készített jegyzőkönyv nem tartalmazza teljes körűen az ajánlatok érvényességére, érvénytelenségére vonatkozó indokolásokat, megállapításokat. Ez azért is jelentős hiba, mert az Összegezés az ajánlatok elbírálásáról című dokumentum jellemző módon a bírálóbizottsági ülésről készült jegyzőkönyv megállapításait tartalmazza, így az érdekelt ajánlattevők nem kapnak megfelelő és részletes tájékoztatást ajánlatuk érvénytelenségére vonatkozóan.

Az eljárást lezáró döntés utáni adatszolgáltatási kötelezettségek

A kedvezményezett köteles az eljárást lezáró döntésről haladéktalanul tájékoztatni a Felelős Hatóságot, és az eljárás eredményeképpen kötött szerződés elektronikus másolatát, valamint az egyéb dokumentumokat (összegezés megjelenésének igazolása, eljárás eredményéről szóló tájékoztató valamint annak feladásának és megjelenésének igazolása, jogorvoslati eljárás iratanyagai, stb.) haladéktalanul, de legkésőbb az azok keletkezését követő első PEJ elkészítésének időpontjában a monitoring és információs rendszerbe feltölteni.

A (köz)beszerzési eljárás alapján kötött szerződések módosítására irányuló egyeztetések, továbbá a (köz)beszerzési eljárás eredményeképpen megkötött szerződés alapján történő teljesítésével kapcsolatos átadás-átvételi eljárásának időpontjáról és helyéről a Kedvezményezett köteles e-mailben vagy faxon tájékoztatni a Felelős Hatóságot az esemény bekövetkeztét megelőzően legalább 5 munkanappal korábban. A Felelős Hatóság képviselője ezeken az eseményeken megfigyelőként részt vehet.

Ha a Felelős Hatóságnak az ellenőrzés során a Kbt., a beszerzésekre vonatkozó külön jogszabályok, az Európai Unió közbeszerzésekre vonatkozó kötelező jogi aktusa vagy a 11.3 pontban foglaltak megsértése jut tudomására, szabálytalansági vizsgálatot folytat le.

BELÜGYMINISZTERIUM

Köszönöm
megtisztelő figyelmüket!

Peremicki Mónika
Felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó